

Tekst 3

“Er zijn twee redenen waarom het sociale leenstelsel beter is dan het huidige systeem van studiefinanciering”

(1) In een buitengewoon tendentiekopiniestuk geeft de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) een on-eigenlijk en vooral onvolledig beeld van de redenen om voor het hervormen van de studiefinanciering te pleiten. Door uitsluitend te focussen op het argument dat door middel van studiefinanciering mensen met een laag inkomen de studie subsidiëren van studenten die zelf in de toekomst mogelijk dankzij deze studie goed gaan verdienen, doet de LSVb geen recht aan de werkelijkheid. Wij denken dat deze discussie meer verdient dan stemmingmakerij en zetten graag uiteen waarom wij van mening zijn dat het invoeren van een sociaal leenstelsel een goede ontwikkeling binnen het Nederlandse onderwijs zou zijn.

(2) Allereerst vergeet de LSVb gemakshalve te vermelden dat er een alternatief is. Mensen die het niet met de LSVb eens zijn, worden weggezet als mensen die “bezuinigen op studenten”, zonder te erkennen dat de écht inhoudelijke discussie niet zo zwart-wit is, en over alternatieven gaat. Een sociaal leenstelsel is het beste alternatief: studenten lenen geld in plaats van dat ze het zomaar krijgen, maar dan wel op een eerlijke, sociale manier die voorkomt dat de toegankelijkheid van studeren in het geding komt.

(3) Dat is waar de LSVb aan voorbijgaat: de lening die wordt aangeaan voor het volgen van een studie wordt terugbetaald naar draagkracht. Wanneer een studie een minder hoog

economisch rendement heeft, mag iemand er langer over doen om deze terug te betalen en kan een eventuele restschuld in het ergste geval uiteindelijk worden kwijtgescholden.

(4) Daarnaast wordt het sociale aspect bekrachtigd door het feit dat er bij de Staat wordt geleend en niet bij een particulier of een bank. Hier vloeit uit voort dat de afbetalings-termijn en het rentepercentage buitengewoon schappelijk zijn in verhouding tot die van een particulier of een bank. Ook kan de lener in het geval van problemen met betrekking tot de aflossing veel makkelijker tot een oplossing komen met de financier zonder in een sneltreinvaart in allerlei financiële problemen te raken, hetgeen regelmatig voorkomt bij mensen die zich committeren aan leningen bij banken of particulieren.

(5) Waarom is het sociale leenstelsel beter dan het huidige systeem van studiefinanciering? Om twee redenen: allereerst is de keuze om te gaan studeren een keuze om in jezelf te investeren. Meer financiële verantwoordelijkheid voor deze keuze kan ervoor zorgen dat een student een grotere prioriteit aan zijn of haar opleiding geeft en een grotere inzet toont. Dat het leenstelsel sociaal is, zorgt ervoor dat die financiële prikkel het voor niemand, die over de juiste kwaliteiten beschikt en aan de gestelde opleidingseisen voldoet, onmogelijk maakt om deze keuze te maken.

(6) Daarnaast is er nog een ander ‘detail’ dat de LSVb gemakshalve is vergeten. Geld kun je maar een keer

uitgeven en elke euro die je aan onderwijs uitgeeft moet dan ook zo goed mogelijk worden besteed. Wanneer we de manier waarop studies in Nederland worden gefinancierd omvormen tot een sociaal leenstelsel, komt er 800 miljoen euro vrij, wat aan de kwaliteit van onderwijs ten goede zou kunnen, en naar onze mening ook zou moeten, komen. Een bedrag dat broodnodig is, maar gezien de huidige economische situatie niet eenvoudig op een andere manier kan worden vrijgemaakt.

(7) Ten slotte negeert de LVSb ook dat de Nederlandse staat ook bij invoering van een sociaal leenstelsel nog het grootste deel van het onder-

wijs van de student betaalt via het gesubsidieerde collegegeld.

(8) Kortom: wanneer er een sociaal leenstelsel wordt ingevoerd, wordt niemand opgezadeld met een ondraaglijke schuldenlast, heeft iedereen die aan de ingangseisen van een studie voldoet de mogelijkheid om ook die studie te gaan doen zonder financiële drempels en kan ook in deze zware economische tijden geïnvesteerd worden in de kwaliteit van ons onderwijs. Een schoolvoorbeeld van een goede hervormingsmaatregel. De LVSb zou er goed aan doen hem te steunen, maar zou het voorgestelde sociale leenstelsel op zijn minst eerlijk kunnen weergeven.

*naar: Bram Dirx en Nikie van Thiel
uit: de Volkskrant, 6 juni 2012*

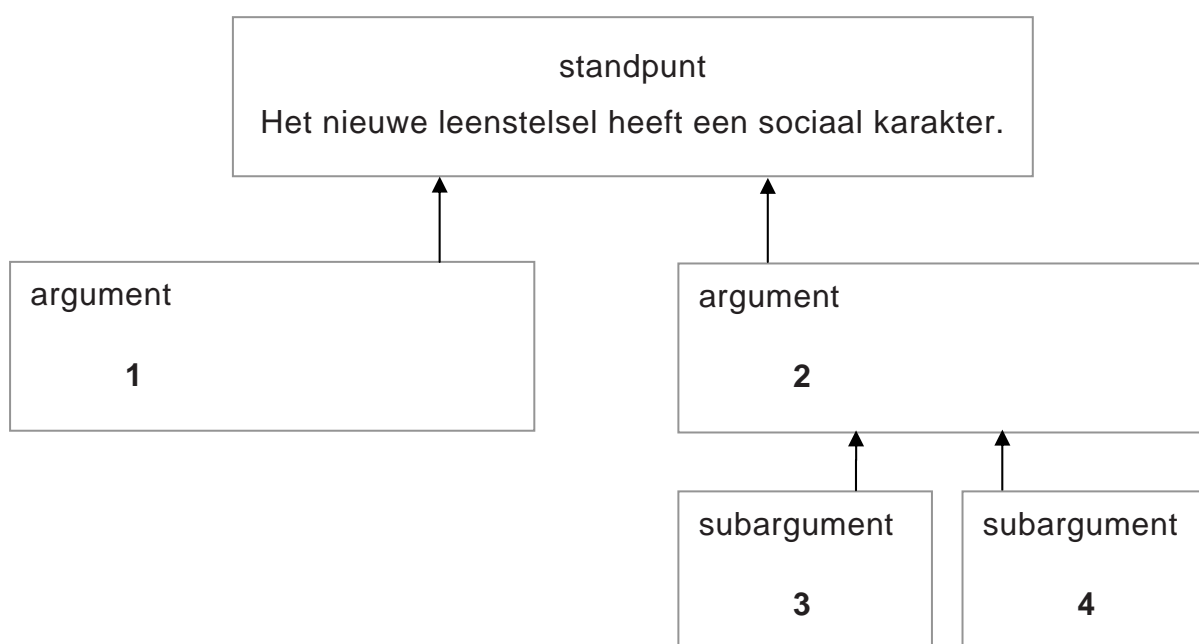
Bram Dirx was voorzitter van de JOVD, een liberale politieke jongerenorganisatie die gelieerd is aan de VVD. Nikie van Thiel was voorzitter van de Jonge Democraten, een politieke jongerenorganisatie met vergelijkbare idealen als D66.

Tekst 3 “Er zijn twee redenen waarom het sociale leenstelsel beter is dan het huidige systeem van studiefinanciering”

In de alinea’s 1 tot en met 4 van tekst 3 wordt beargumenteerd waarom het nieuwe leenstelsel ‘sociaal’ genoemd kan worden.

Hieronder staat een schematische weergave van die argumentatie.

- 3p **25** Vul het schema aan door op de plaats van de nummers 1 tot en met 4 de juiste gegevens uit tekst 3 over te nemen.
 Noteer als antwoord de nummers uit het schema en zet de juiste gegevens daarachter.
 Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

“Waarom is het sociale leenstelsel beter dan het huidige systeem van studiefinanciering?” (regels 64-66)

- 2p **26** Welke twee hoofdargumenten voor het sociale leenstelsel worden gegeven in de alinea’s 5 en 6?
 Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.
 Geef geen citaten.

Afgaande op het signaalwoord 'Ten slotte' dat in alinea 7 van tekst 3 gebruikt wordt, zou je kunnen denken dat niet twee maar drie hoofdargumenten gegeven worden.

De inhoud van alinea 7 past, ondanks het gebruik van het signaalwoord 'Ten slotte', niet in de opsomming van argumenten voor het sociale leenstelsel.

1p **27** Waarom past de inhoud van alinea 7 niet in de opsomming van argumenten?

De inhoud van alinea 7 is geen argument voor het sociale leenstelsel

- A** omdat het argument zowel geldt voor het sociale leenstelsel als voor het oude systeem.
- B** omdat het feit dat de overheid nog altijd het grootste deel van het onderwijs betaalt, niets te maken heeft met het begrip 'sociaal'.
- C** omdat het veeleer een verwijt is aan de auteurs van het artikel waarop tekst 3 reageert.
- D** omdat uit de toelichting in alinea 7 blijkt dat er onvoldoende onderbouwing is voor de bewering die in de voorafgaande alinea gedaan werd.